

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **R. A.**, zastoupeného Mgr. Vladanem Brožem, advokátem, se sídlem Žitomírská 639/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 114/ZA - ZA06 - P18 - 2011 ze dne 26. 8. 2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 2 Az 14/2011 - 27 ze dne 4. 1. 2012,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze č. j. 2 Az 14/2011 - 27 ze dne 4. 1. 2012 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností proti shora uvedenému usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2011, č. j. OAM - 114/ZA - ZA06 - P18 - 2011, a o nákladech řízení rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[2] Městský soud odůvodnil usnesení napadené kasační stížností tak, že žalobu podávala přímo Mgr. K. H. bez plné moci k zastupování udělené jí stěžovatelem, přičemž byla vyzvána soudem přípisem ze dne 19. 10. 2011 k předložení plné moci k zastupování

udělené jí stěžovatelem a zároveň byla poučena, že pokud ve lhůtě 10 dnů plnou moc nepředloží, bude žaloba jí podaná považována za žalobu podanou neoprávněnou osobou. Dne 19. 10. 2011 sdělila Mgr. H. telefonicky soudu, že si vzhledem k pobytu stěžovatele na území SRN nemůže od něj plnou moc opatřit, avšak ve správním spise je založena generální plná moc udělená jí žalobcem a vztahující se také na soudní řízení. Ze správního spisu později soud zjistil, že v tomto spise se nachází pouze plná moc omezená na zastupování ve správním řízení, což z plné moci výslovně vyplývá. Jelikož mgr. H. nedoložila plnou moc k zastupování stěžovatele v soudním řízení, musel soud žalobu ze dne 19. 9. 2011, kterou podala a podepsala pouze Mgr. H., považovat za žalobu podanou neoprávněnou osobou. Soud tedy žalobu odmítl v souladu s ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

II. Kasační stížnost

[3] Proti tomuto usnesení městského soudu brojí stěžovatel kasační stížností ze dne 19. 1. 2012 z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy pro nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

[4] V této kasační stížnosti předně stěžovatel uvádí, že se nezakládá na pravdě ani nemá oporu ve spise tvrzení městského soudu, že Mgr. H. byla vyzvána soudem přípisem ze dne 19. 10. 2011 k předložení plné moci k zastupování udělené jí stěžovatelem a že byla současně poučena o následcích nevyhovění této výzvě.

[5] Rovněž není přesné tvrzení soudu, že dne 19. 10. 2011 Mgr. H. soudu sdělila, že vzhledem k pobytu stěžovatele na území SRN si nemůže od něho plnou moc opatřit, avšak ve správním spise je založena generální plná moc, která se vztahuje i na soudní řízení. Mgr. H. hovořila telefonicky dne 19. 10. 2011, z vlastní iniciativy, s vyšším soudním úředníkem Mgr. V. G. N., kterému sdělila, že jí byla stěžovatelem udělena plná moc, jež ji mj. opravňuje činit jakákoliv právní podání. Podle jejího názoru je tedy oprávněna v zastoupení stěžovatele k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, neboť žaloba je právním podáním. Dále Mgr. H. sdělila, že tato plná moc je součástí správního spisu a pokud by se soudu jevila tato plná moc jako nedostatečná, dodala by plnou moc zmocňující ji konkrétně k zastoupení před soudem. Zdůraznila však, že k dodání plné moci bude potřeba delší lhůty, neboť se stěžovatel nachází na území SRN a kontakt s ním je ztížený. V žádném případě nesdělila soudu, že si vzhledem k jeho pobytu v SRN, nemůže od stěžovatele plnou moc opatřit. Konečná domluva s vyšším soudním úředníkem Mgr. V. G. N. tedy byla, že si soud nejprve zajistí správní spis a teprve podle toho, zda plnou moc uzná nebo ne, bude dále postupovat. Mgr. H. několikrát v průběhu měsíců října, listopadu, prosince a na začátku ledna kontaktovala soud s dotazem, jak je v případu pokračováno, neboť žaloba spolu se žádostí o přiznání odkladného účinku byla podána dne 21. 9. 2011. Rovněž v průběhu tohoto období dodávala další písemnosti se žádostí, aby k nim soud přihlédl při posuzování žaloby (podání ze dne 26. 10. 2011, podání ze dne 15. 12. 2011). Od podání žaloby až do dne, kdy Mgr. H. obdržela odmítavé usnesení městského soudu, neobdržela Mgr. H. od soudu žádný přípis ani jinou písemnost, přestože kompletní správní spis byl soud k dispozici od 26. 10. 2011.

[6] Stěžovatel též upozorňuje, že plná moc, kterou Mgr. H. doložila v případě stěžovatele, je naprosto totožného obsahu jako plné moci, které doložila k zastupování ve

věcech vedených u městského soudu pod sp. zn. 4 Az 17/2011 a 2 Az 15/2011, přičemž tyto plné moci byly soudem akceptovány.

[7] Podle stěžovatele městský soud postupoval nesprávně a s nedostatečnou snahou šetřit procesní práva stěžovatele. Stěžovatel zdůrazňuje, že ze žaloby je zřejmé, že žaloba je podána za stěžovatele. Plnou mocí, obsaženou ve spisovém materiálu, zmocňuje stěžovatel Mgr. H., aby mimo jiné činila jakákoliv právní podání. Takovýmto právním podáním žaloba bezpochyby je. Dále stěžovatel uvádí, že žaloba směřovala proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovateli. Nelze tedy najít logický důvod, proč by se zrušení uvedeného rozhodnutí měla domáhat Mgr. H., jejíž práva uvedeným rozhodnutím nemohla být nijak dotčena. Naopak samotná skutečnost, že Mgr. H. podala za určitou osobu žalobu, jejíž přílohou učinila kopii dokumentu, kterou mohla mít s velkou pravděpodobností k dispozici jen dotyčná osoba (kopie napadeného rozhodnutí), a dále zasílala na soud doplnění vztahující se k osobě a rodině stěžovatele, nasvědčuje tomu, že zástupkyně skutečně jedná za zastoupeného účastníka řízení na základě plné moci. Soud měl rovněž přihlédnout k tomu, že Mgr. H. po celou dobu činila vše ve prospěch stěžovatele a na podporu jeho tvrzení. Stěžovatel odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyšší správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56. Dále stěžovatel uvádí, že způsobilý účastník nemusí být v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu zastoupen, neboť zastoupení není v tomto řízení povinné. Stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2010, č. j. 1 Afs 62/2010 - 61.

[8] Pokud měl soud jakékoliv pochybnosti ohledně udělené plné moci, měl s ohledem na skutečnost, že nedoložení zastoupení účastníka řízení je odstranitelným nedostatkem podmínek řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 162/2005 - 66 ze dne 31. 5. 2006), v souladu s ust. § 37 odst. 5 s. ř. s., vyzvat Mgr. H. k případnému doplnění plné moci. Stejně tak měl kontaktovat i stěžovatele, jehož adresa mu byla známa, neboť žalobou napadené rozhodnutí se dotýká pouze právní sféry jeho osoby.

[9] Závěrem stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené usnesení zrušil.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 10. 4. 2012 uvedl, že se ke kasační stížnosti nehodlá blíže vyjadřovat, neboť jejím důvodem je nesouhlas s procesním rozhodnutím soudu. Žalovaný tak odkazuje na odůvodnění rozhodnutí soudu. Žalovaný pouze upozornil na ust. § 105 odst. 2 s. ř. s., podle něhož musí být stěžovatel zastoupen advokátem. Mgr. K. H. podmínky uvedeného ustanovení podle názoru žalovaného nesplňuje. Žalovaný se také domnívá, že kasační stížnost nesplňuje zákonem stanovené podmínky, protože Mgr. Vladan Brož v podané kasační stížnosti nijak nefiguruje.

[11] Závěrem žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s).

[13] Poté se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Kasační stížnost ve věcech azylu podle § 104a odst. 1 s. ř. s. musí být odmítnuta v případech, kdy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti. Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

[14] Stěžovatel sice v kasační stížnosti konkrétní důvody přijatelnosti kasační stížnosti neuvedl, Nejvyšší správní soud však kasační stížnost shledal jako přijatelnou, neboť v řízení před městským soudem došlo k zásadnímu procesnímu pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávní sféry stěžovatele.

[15] Ze spisu městského soudu zdejší soud zjistil, že spis obsahuje na č. l. 12 pokyn vyššímu soudnímu úředníkovi k vyhotovení výzvy pro Mgr. K. H., aby předložila plnou moc k zastupování v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, jinak bude jí podaná žaloba považována za žalobu podanou neoprávněnou osobou. Tentýž pokyn ukládal vyššímu soudnímu úředníkovi poslat výzvu stejného obsahu také stěžovateli na

adresu do Německa uvedenou v žalobě. Spis však neobsahuje záznam o vypravení výzev, ani písemné vyhotovení výzev a chybí také doručenky, které by prokazovaly doručení těchto výzev. Dále Nejvyšší správní soud ze spisu městského soudu zjistil, že na č. l. 13 je založen záznam o telefonickém hovoru ze dne 19. 10. 2011, z něhož vyplývá, že Mgr. H. sama soud kontaktovala na základě toho, že v jiné obdobné věci jí byla doručena výzva soudu k založení plné moci do spisu, pročež očekávala, že stejnou výzvu obdrží i v projednávané věci. Ze záznamu o telefonickém hovoru dále vyplývá, že Mgr. H. soudu sdělila, že plná moc je součástí správního spisu a že je přesvědčena, že tato plná moc bude soudem akceptována, protože obdobná plná moc byla již týmž soudem akceptována v několika jiných věcech. Dále uvedla, že stěžovatel byl vyhoštěn do Německa, proto nemá možnost získat od něj plnou moc. Soudní spis dále obsahuje podání Mgr. H. jakožto zástupkyně stěžovatele ze dne 26. 10. 2011 (č. l. 21) a ze dne 15. 12. 2011 (č. l. 24).

[16] Nejvyšší správní soud je tedy toho názoru, že výzvy městského soudu k doložení plné moci určené Mgr. H. a stěžovateli nebyly městským soudem odeslány, a tedy ani doručeny Mgr. H. či stěžovateli, jak ostatně uvádí i stěžovatel v podané kasační stížnosti.

[17] Nedoložení plné moci zmocněnce je odstranitelným nedostatkem podmínek řízení, což potvrzuje i judikatura zdejšího soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2012, č. j. 2 As 115/2011 - 45, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2006, č. j. 2 Afs 162/2005 - 66, oba dostupné na www.nssoud.cz). Z ust. § 104 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. pak vyplývá, že soud má povinnost učinit vhodná opatření k odstranění odstranitelného nedostatku podmínek řízení.

[18] V projednávané věci městský soud fakticky tato opatření neučinil, neboť zřejmě nedopatřením došlo k tomu, že výzvy k doložení plné moci určené stěžovateli a Mgr. H. nebyly odeslány. Městský soud tedy žalobu odmítl, aniž by de facto učinil opatření směřující k odstranění odstranitelného nedostatku podmínek řízení. Nejvyšší správní soud je tedy toho názoru, že rozhodnutí o odmítnutí návrhu bylo za této situace nezákonné, proto rozhodl o zrušení usnesení městského soudu napadeného kasační stížností podle § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, ve kterém je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[19] K námitkám žalovaného Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel udělil plnou moc Mgr. K. H. k podání kasační stížnosti a k zastupování v řízení o kasační stížnosti zmocnil Mgr. Vladana Brože, advokáta. Nejvyšší správní soud má za to, že podmínka povinného zastoupení advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s. je tím splněna. Byť byla kasační stížnost podána a zřejmě též sepsána obecnou zmocněnkyní stěžovatele, je stěžovatel zároveň zastoupen v řízení o kasační stížnosti advokátem. Tento postup je podle názoru Nejvyššího správního soudu akceptovatelný.

[20] *Obiter dictum* Nejvyšší správní soud uvádí, že plná moc udělená Mgr. K. H. a založená ve správním spise je skutečně formulována nevhodně, neboť je v ní výslovně uvedeno, že je udělena pro zastupování ve správním řízení (srov. formulaci „*... uděluji tímto plnou moc ... Mgr. K. H. ..., aby mne zastupovala ve správním řízení ve věci mé žádosti o udělení mi mezinárodní ochrany na území České republiky.*“). Takto formulovanou plnou

moc nelze akceptovat pro zastupování v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, nebo zde již nejde o správní řízení ale o řízení před správním soudem.

IV. Náklady řízení

[21] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne v souladu s ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. v novém řízení městský soud.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu